

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. д-р Стоян Димитров Стоянов, катедра „Счетоводство и анализ“ при Университета за национално и световно стопанство – София, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност /счетоводство/“

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1288/20.12.2017 г. на Ректора на СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д.А.ЦЕНОВ“ СВИЩОВ.

Автор на дисертационния труд: НИНА НИКОЛАЕВА ЙОСИФОВА

Тема на дисертационния труд: „УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ОЦЕНЯВАНЕТО И ОТЧИТАНЕТО НА МАТЕРИАЛНИТЕ ЗАПАСИ ОТ ВНОС“

Научен ръководител: Доц.д-р Диана Ималова

I. Информация за докторантката

Нина Николаева Йосифова е родена на 23.11.1982 г. в гр. Монтана. Средно образование получава в ИТ „Васил Левски“, гр. Монтана. През 2005 г. придобива ОСК „Бакалавър“, спец. „Счетоводство и контрол“, а през 2008 г. се дипломира като магистър по същата специалност в Стопанска академия гр. Свищов.

Докторантката се е обучавала по докторска програма към катедра „Счетоводна отчетност“ на Стопанска академия - Свищов по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност /Счетоводство/“ през периода 2014 – 2018 г.

II. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 204 стандартни компютърни страници. В структурно отношение включва увод, три глави, заключение, библиография и приложения.

Темата на дисертационното изследване е актуална и обществено значима. Това се подсилва от значението на материалните запаси като съществен обект на счетоводно отчитане и спецификата на подходите при тяхното оценяване и представяне, както и наличието на някои нюанси в това отношение на материалните запаси от внос.

В увода на дисертацията сполучливо са определени обектът и предметът на изследването и са изведени основната цел и задачите на разработката. Ясно е формулирана научно-изследователската теза на

дисертационния труд - систематизиране на знания с теоретико-приложен характер за счетоводното отчитане на материалните запаси и тяхното оценяване и представяне. Накратко е представена използваната методология и са отбелязани ограниченията на изследването.

Глава първа **„ТЕОРЕТИЧНИ И ПРАВНИ АСПЕКТИ НА ВНОСА КАТО ВЪНШНОТЪРГОВСКА СДЕЛКА“** има теоретико-постановъчен характер. В нея са представени общитеоретични и юридически постановки за вноса като външнотърговска сделка. Дефинирани са приложимите понятия в дисертационното изследване и са изведени и систематизирани характерните особености на външнотърговската сделка. Подробно е разгледано икономическото съдържание на външнотърговския договор за внос. Изяснени са минималните условия, които трябва да съдържа договора за външнотърговска сделка. Те са изведени и систематизирани като търговски, транспортни и правни условия.

В глава втора **„МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ОЦЕНЯВАНЕТО НА МАТЕРИАЛНИТЕ ЗАПАСИ ОТ ВНОС“** са разгледани основни въпроси на методологията за оценяването на материалните запаси. Очертани са три основни етапа при оценяването и признаването на материалните запаси – покупка, доставка и заприходяване на материалните запаси. Анализирана е нормативната рамка за първоначалното оценяване на материалните запаси от внос – Закон за счетоводството, Директива 2013/34/ЕС, СС 2 Отчитане на стоково-материалните запаси и МСС 2 Материални запаси. Изяснен е начина за формиране и отчитане на първоначалната оценка на

материалните запаси от внос по модела „Разходи за стоково обращение“. Очертани са проблеми, обоснована е необходимостта и са направени конкретни предложения за усъвършенстване на оценяването и отчитането на материалните запаси от внос, съгласно счетоводното, митническото и данъчното законодателство.

В глава трета „Насоки за усъвършенстване на счетоводното отчитане на материалните запаси от внос“ е изследвано състоянието на съществуващата методология и организация за отчитане на материалните запаси от внос и е извършен критичен анализ на прилаганите модели за отчитане на разходите по внос в определени предприятия. Обоснована е необходимостта от отчитане на разходите по внос по направлението на сделката, която обслужват, в съответствие със счетоводните принципи – предпазливост, текущо начисляване, предимство на съдържанието пред формата. Разработен и приложен е модел за отчитане на сделките по внос, чрез който се разграничават и систематизират разходите и достоверно представят материалните запаси във финансовия отчет.

Заключението съдържа основните изводи, оценки и предложения на докторантката, като обобщени резултати от съдържанието на трите глави, които са база за извеждане и формулиране на най-важните постижения и приноси на дисертационния труд.

Научната, езиковата и стиловата редакция на дисертацията е на добро равнище. По подходящ начин са използвани таблици и приложения за илюстрация на приложимите методики и достигнатите резултати, изводи и оценки.

Докторантката се е придържала към правилата на научната етика като добросъвестно е използвала литературните източници и

коректно е цитирала отделни автори. Колегиално е анализирала степента на разработеност на изследваната проблематика от други учени, като същевременно задълбочено е аргументирала и изразила собствени становища по разглежданите въпроси.

Авторефератът на дисертацията е изготвен в съответствие с установените изисквания и представя в достатъчна степен и точно съдържанието и приносните моменти в нея. Самооценките на научните приноси в преобладаващата им част отговарят на действителните постижения и резултати. Докторантката има изискуемите се научни публикации по темата на дисертацията, които са посочени в автореферата.

III. Научни приноси и постижения

Отбелязаните научно-теоретични и практико-приложни постижения и резултати в отделните части на дисертационния труд са основа за извеждане и систематизиране на приносните моменти в него. Ние приемаме в общи линии посочените от докторантката приноси като смятаме, че по-важните от тях са:

1. Дефиниране на приложими понятия и разработване на класификация на обектите на отчитане за целите на дисертационното изследване.
2. Разработен и представен е модел за счетоводното оценяване и отчитане на материалните запаси от внос.

3. Направени са предложения за създаване на подходяща организация на процеса за отчитане на материалните запаси, в т.ч. и на разходите по техния внос.
4. Очертани са възможности за използване на счетоводната информация при управлението на материалните запаси.
5. На база емпиричното изследване са направени предложения за разширяване и подобряване на аналитичното и синтетичното отчитане на материалите от внос и разходите по тяхната доставка.

Отбелязаните приноси моменти в дисертацията обогатяват съществуващите знания в изследваната област и могат да се използват за анализи, оценки и решения относно отчитането и управлението на материалните запаси от внос в предприятията. Части от дисертационния труд са публикувани в специализирани научни издания. Идеите на автора са докладвани на национални и международни научни конференции.

IV. Критични бележки, препоръки и въпроси

Позволявам си да препоръчам на докторантката по-отчетливо и конкретно да формулира и систематизира постигнатите резултати и направените изводи и предложения към отделните глави на дисертационния труд. В известна степен тази препоръка важи и за изведените и представени научни и практико – приложни приноси, които биха могли да се систематизират по-кратко и ясно.

V. Заключение

Докторантката е направила успешно самостоятелно научно изследване по темата на дисертацията. Правилно е интерпретирала резултатите от изследването като ги е оформила и представила разбираемо, логично и точно. Дисертационният труд има определени приноси моменти с научно-теоретичен и практико-приложен характер.

Всичко това ми дава основание да заявя, че дисертацията отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и с пълна убеденост да предложа на членовете на Научното жури да гласуват за положителна оценка на дисертационния труд и за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ на Нина Николаева Йосифова по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“.

София,

15 февруари 2018 г.

Рецензент:

/проф. д-р Стоян Стоянов/

